

Uunga
Asii Chemnitz Narup
Inatsisartunut ilaasortaq
Inuit Ataqatigiit

Brevdato: 29-03-2022
Sagsnr.: 2017-3465

Piginnaasat pigineqareersut pillugit § 37 naapertorlugu apeqqutitut akissut (061-2022)

P. O. Box 1037
3900 Nuuk

Tel. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 63 50

E-mail: oed@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Piginnaasat pigineqareersut pillugit apeqqutinnut qujanaq. Apeqqutitut naalakkersuisoqarfimmut suliaassanngorlugit innersuunneqarput, akissummullu atugassanik lsumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermit Naalakkersuisoqarfimmit kiisalu Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani HRU-mik immikkoortumit ilapittututunik pissarsisoqarpoq.

1. Naalakkersuisut qanoq iliorlutik inuit piginnaasaannik piginnaasaanillu naliliinernik suliaqarpat?

Piginnaasat pigineqareersut nalilertinneqarneranni piginnaasanik uppersaasikkut nammineq piginnaasat akueritinneqarsinnaapput, taamaalillunilu ilinniagaqarnissamut ilinniarnissalluunniit ilaata sivikillitinneqarneranut periarfissaqalertoqartarluni. Piginnaasanik pigeriikkanik naliliinermi inuup piginnaasanik pigeriikkaminik ilinniarnermik piffissamik atuinnginnissaa pineqarpoq. Ilinniartitaanermit immikkoortumi ilinniarfiup ilinniakkamik neqeroorteqartup nalinginnaasumik piginnaasanik pigeriikkanik naliliinerit ingerlattarpai. Suliffeqarnermit immikkoortumi suliaasaq amerlanertigut inuussutissarsiornermi ilinniarfinni piginnaasanik pigeriikkanik naliliinissaq immikkoortukkuutaanillu pikkorissarnerit annertunertigut PKU-mik pikkorissarnerit ingerlanneqartarpoq.¹

Ataatsimut isigalugu piginnaasat pigeriikkat ilinniakkatigullu piginnaasat imminut akerleriittutut isiginissaat mianersuunneqartariaqarpoq. Qinnuteqartup ilinniakkatigut piginnaasai ilinniarsimanermik uppersaasikkat, tunngaviummik ilinniarfiup akuerisap kinaassusersiunngitsumik qinnuteqartup pineqartup piginnaasanik pigisaqarneranik naliliineranik takutitsisuupput.

Taakku saniatigut ilinniarsimangikkaluarluni piginnaasanik assigiinngitsunik peqartoqarpoq, qinnuteqartut piginnaasarpiasa nalilerneranni isiginiassallugit naapertuussinnaasunik. Ilinniarsimangikkaluarluni piginnaasat taamaattut apeqqummi

¹ Naalakkersuisut suliffeqarneq pillugu nassuiaataat 2020, qupp. 58.

taaneqartutut sulinermi misilittagaqarnikkut, nammineq piumassuseq atorlugu kattuffinni sulinerni allanillu suliaqarnermi pissarsiarineqarsinnaapput.

Pisortat suliffeqarfiini Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu ilinniagaqartunut isumaqatigiissutit atorneqartarput, taamaammallu aallaavittut ilinniagaqarfiup ataani isumaqatigiissut naapertorlugu atorfinitsitsinerit pisarput. Piginnaasalli pigeriikkat Namminersorlutik Oqartussani atorfinitsitsinerni qinnuteqartut tamarmik nalilersorneqarneranni ilaatinneqartarput.

Tamatuma saniatigut pisortani isumaqatigiissutinik arlalinnik piginnaasanik pigeriikkanik siunnerfeqartumik ilanngussiniartunik peqarpoq. Tamakku assersuutigalugu SIK-p ilinniarsimannngitsunut isumaqatigiissummi, AK-mi atuuffinni isumaqatigiissummi ASG-milu pisortanut isumaqatigiissutaani atuupput, taakkunanilu atorfinitsitsinermi pissutsit sulisartutut akissarsiaqartup ilinniagaanik toqqammaveqarnatik piginnaasanik pigeriigaanik toqqammaveqarput.

Ilinniartitaanermi suliffeqarnermullu immikkoortumi piginnaasanik pigeriikkanik suliaqarneq Ilinniartitaanermut Pilersaarut II 2021-meersumi² immikkut sammineqarpoq, tassanilu piginnaasanik pigeriikkanik naliliineq inuussutissarsiutitigut ilinniartitaanermut immikkoortup ilaatut ilanngunneqarpoq. Suliniummut aalajangersimasumut piginnaasanik pigeriikkanik qaffassaanermik suliaqarnermut assersuut sukumiisoq immikkoortoq 6.2.4 nanineqarsinnaavoq, tassanilu ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

”Suliffeqarnermut Naalackersuisoqarfiup Ilinniartitaanernut Naalackersuisoqarfik aammalu Peqqissaanermik Ilinniarfik suleqatigalugit misiligutitut suliniut ineriartortissimavaat, peqqinnissaqarfimmi sulisunut suliamik ilinniarsimannngitsunut sammititaasoq. Ilinniartitaanermi pineqartumi siunnerfiuvoq suliamik ilinniarsimannngitsut ukiuni amerlasuuni inuussutissarsiutini misilittagallit, piginnaasavimmikkut nalilersuivigineqartarnissaat, kingornagullu ilinniartitaanermik ingerlatsisarnissaat, ilinniarsimasunngornissamut aqqutissiuussisussamik, peqqinnissaqarfimmi peqqissaanermi ikiortinngortillugit. Suliamik ilinniarsimannngitsut ukiuni amerlasuuni inuussutissarsiornerminniit misilittagaat tunuliaqutaralugit ilinniartitaanermik katiterisoqarpoq. Tamatuma inerneru inuit 14-iniit 13-it misiligutitut suliniummik naammassisaqarlutik qaammatini 10-ni ingerlatsinerat, ilinniarsimasutullu peqqissaanermi ikiortinngornerat. Ilutigisaanik aallartinneqarpoq RKV isumaginninnermut tunngatillugu PI/SPS-ip ataani – piginnaasavinnillu pigisanik nalilersuineq Tasiilami aamma Qaanaami ingerlanneqartuni, isumaginninnermi ikiortitut ilinniagaqalernissamik siunnerfeqartunik.”

---

² Ilinniartitaanermut pilersaarut II 2021.pdf ([naalackersuisut.gl](#))

Ukiunut holdi ataaseq 18-inik inuttalik Peqqissaanermik Ilinniarfimmi aallartittarpoq. Pikkorissartut minnerpaamik:

- Utoqqarnik paaqqinninnermi peqqissaanermi ikiortitut ilinniarsimangitsutut minnerpaamik ukiuni pingasuni misilittagaqassapput,
- 30-nik taakkulu sinnerlugit ukioqassapput aamma
- ilinniarsimangitsuussapput.

Taamatut annertuumik iluatsitsineq ilisimasallu suliniutip malitsigisai tunuliaqutaralugu, Suliffeqarnermut Naalackersuisoqarfiup suliniut ilinniagaqarfinnut, amerlasuunik ilinniarsimangitsunik sulisoqarfiusunut piginnaasanillu qaffasaanissamik pisariaqartitsisunut allanut annertusinissaa kissaatigaa.

Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfik naalackersuisooqatigiinnermi piukkunnartut 2021-mi piginnaangorsarneqarnissaannik kissaatigineqartut tunuliaqutaralugit Ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfimmik SPS-Perorsaanermik Ilinniarfimmik meeqqanut inuusuttunullu immikkoortumi RKV-mik ingerlatsinissaq oqaloqatigiissutigaa. Piareersaasiornerit naalackersuisoqarfiit akimorlugit suleqatigiinnermi siunnerfeqartumik ingerlapput misiligutitullu suliniut august 2022-mi aallartissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Ilinniarsimangitsutut sulisut piginnaasaannik pigeriikkanik naliliinermik pikkorissarnerit immikkut suliffeqarfimmi suliffeqarfiniluunniit, sulisut affaasa ilinniarsimangitsuusuni, sulisullu aalajaatsut ilinniakkatigut piginnaasaannik annertusaanissamik pisariaqartitsiviusuni immikkut naapertuupput.

Naalackersuisut assigiinngitsutigut aamma ilinniartitaanikkut suliffeqarnermilu suliniutit naapertuuttut atorlugit namminersorlutik inuussutissarsiortuni naapertuuffiani piginnaasat pigeriikkat akuerineqarnissaat sulissutigaat.

2. Atorfinni/atorfinni qanoq ittuni Namminersorlutik Oqartussat pineqartut ilisimasaat piginnaasaallu allaavigalugit atorfinitsitsisarpat?

Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu atorfinitsitsinerni tamani qinnuteqartut tamakkiisumik naliliineq aallaavigalugu nalilersuiffigineqartassapput, kingornalu atorfimmu aalajangersimasumut pitsaanerpaanik piginnaasalik atorfinitsinneqartarpoq. Qinnuteqartut arlalinnik toqqammaveqartumik nalilersorneqartarput, tassani ilinniagaqarneq, suliffeqarnermi misilittakkat, nammineq piumassutsimik sulinerit kiisalu piginnaasat allat atorfiup ingerlannissaanut pisariaqartut. Piginnaasanut piumasaqaatini ilinniakkatigut piginnaasat piginnaasallu nalinginnaasut ilaatinneqartarput, tassani kalaallisut, qallunaatut tuluttullu oqaatsitigut

piginnaasat, kiisalu kalaallit kulturiannut inuiannullu kalaallinut piginnaasat ilanngullugit.

Tamatuma saniatigut apeqqut 4-mut akissut innersuussutigineqarpoq.

3. Qanoq iliorluni inuttassarsiorluni takoqqusaarummi atorfiup pineqartup inuup ilisimasai piginnaasaalu aallaavigalugit atorfiniffigineqarsinnaanera erseqqissaatigineqartarpa?

Qitiusumik allaffeqarfissuarmi sulisunik kiisalu suliffeqarfinni namminersortitani il.il. pisortanik atorfinitsitsineq pillugu kaajallaasitami § 2, imm. 1-imi atorfiit tamarmik inuttassarsiuunneqartarnissaat, atorfimmillu inuttassarsiuussinermi atorfiup taaguutaa, atorfiup sumiinnera, aningaasarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugassarititat, suliassat pingaernerit, kiisalu atorfiup isumaginissaanut piginnaasassatut piumasarineqartut pillugit paasissutissanik imaqqassasut allassimavoq. Piginnaasanut piunasaqaatini ilinniakkatigut taamatullu nalinginnaasumik piginnaasat ilaapput, tassani kalaallisut, qallunaatut tuluttullu oqaatsitigut piginnaasat, kiisalu kalaallit kulturiannut inuiannullu kalaallinut piginnaasat ilanngullugit.

Qulaani allassimasut naapertorlugit qinnuteqartut tamakkiisumik nalilersorneqartassapput, tassanilu piginnaasat pigeriikkat ilanngunnissaat aamma pisinnaallunilu pisariaqarsinnaavoq.

4. Ukiuni kingullerni pingasunit tallimanut Namminersorlutik Oqartussani inuit ilisimasaat piginnaasaallu aallaavigalugit qanoq amerlatigisunik atorfinitsitsisoqarpa?

Immikkoortumi matumani ilisimasanik allassimasunik pigisaqartoqanngilaq. Tamanna allaffissornikkut sulianik naammassinninnermi qaqugukkat atorfinitsitsinerit piginnaasanik pigeriikkanik toqqammaveqartarnerata, kiisalu qaqugukkat ilinniakkatigut piginnaasanik toqqammaveqartarnerata immikkut naatsorsorneqarnissaata pisariaqartutut isigineqarsimannginneranik patsiseqarpoq. Apeqqummik akissuteqarnissami taamaalilluni Namminersorlutik Oqartussani ukiuni kingullerni pingasunit tallimanut atorfinitsitsinerinik suliat tamakkerlugit misissorneqarnissaannik pisariaqartitsissaaq. Suliaq tamanna annertoorujussuullunilu piffissartornassaaq, qanorluunniillu pisoqaraluernerani naatsorsukkat nalorninartortaqartussaapput, atorfinitsitsinerimmi arlallit qaqugukkat piginnaasanik pigeriikkanik ilinniakkatigulluunniit piginnaasanik aallaaveqarnerat imaaliallaannarlugu paasineqarsinnaanngimmat. Tamatuma saniatigut apeqqut 1-imi ilinniakkatigut piginnaasat piginnaasallu pigeriikkat pillugit allanneqartut innersuussutigineqarput.

5. Kikkut inuup ilisimasai piginnaasaalu sukumiisumik nalilersortarpaat?

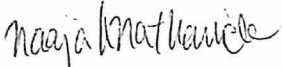
Qitiusumik allaffeqarfissuarmi sulisunik kiisalu suliffeqarfinni namminersortitani il.il. pisortanik atorfinitsitsineq pillugu kaajallaasitami § 3, imm. 1-imi atorfinitsitsinerimut ataatsimiititaliaq qitiusumik allaffeqarfissuarmi atorfinnut inuttaqanngitsunut tamanut

atorfinitsitsinerni pilersinneqartassasoq allassimavoq, tassani ilaatinneqanngillat naalakkersuisoqarfimmi pisortatut pisortatulluunniit atorfinitsitsinerit ilaatinneqanngillat, tassani suliffeqarfinni namminersortitani pisortat, Pinngortitaleriffiup pisortaa Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu pisortaa.

Atorfinitsitsinermi ataatsimiititaliaq siunnersuisuusoq qinnuteqartullu akornanni tamakkiisumik naliliineq aallaavigalugu qinnuteqartut akornanni kia atorfimmut piukkunnarnerpaanerani inassuteqartassasoq, kaajallaasitami § 6, imm. 1-imi allassimavoq. Atorfinitsitsivimmi pisortat kia atorfinitsinneqarnissamut neqeroorfigineqarnissaanik, atorflluunniit inuttassarsiuuteqqinnissaanik aalajangiisussaana kaajallaasitami § 6, imm. 2-mi allassimavoq.

Apeqqut 1-imi akissummi oqaatigineqareersutut Ilinniartitaanermit immikkoortumi naliliinerit nalinginnaasumik ilinniarfiup ilinniakkamik neqerooruteqartup naliliineq ingerlattarpaa.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen